

Gedragcodes Z&PC de Granaet Dokkum

In de sport hebben we gezamenlijk gedragsregels, gedragscodes en tuchtreglementen opgesteld. Deze formele afspraken vertalen we op een vereniging naar de dagelijkse praktijk door hoe we met elkaar omgaan. Gedrag is een belangrijke bepalende factor voor de cultuur in je sport. Een sociaal veilige sportomgeving is op zijn beurt weer afhankelijk van die cultuur. Hoe doen we dat nu samen? In het [High5 stappenplan](#) worden verenigingen meegenomen in hoe ze beleid en regels kunnen opzetten en praktisch kunnen toepassen.

Welke regels zijn er afgesproken?

Dat nieuwe medicijn, staat dat op de dopinglijst, of toch niet? Het clubhuis laten opknappen, hoeveel offertes vraag je dan aan? Incidentjes op het veld, hoe ga je daarmee om? Wat betekent met respect met elkaar omgaan? Wat mag ik als trainer in het privé-leven van een sporter? Er zijn veel situaties te bedenken waar je zelf een afweging moet maken of dat wat je doet ook handig en verstandig is. Vooraf afspraken maken, helpt bij deze afweging. We hebben het dan niet alleen over hoe je onderling met elkaar omgaat, maar bijvoorbeeld ook over de internationale antidopingregels van het WADA, of over het tuchtreglement met betrekking tot seksuele intimidatie en de bijbehorende meldplicht. Je weet dus ook wat je in jouw rol of taak te doen staat als er iets misgaat, of als je een overtreding van deze regels signaleert.

Voor iedere doelgroep in de sport zijn gedragsregels opgesteld: [bestuurder](#), [scheidsrechter](#), [trainers/coach](#), [sporter](#) en [topsporter](#).

Meer informatie over tuchtreglementen vind je op de website van het Instituut Sport Rechtspraak [ISR](#) en je eigen sportbond. Reglementen over [matchfixing vind je hier](#), voor [antidoping hier](#) en op de website van de [Doping Autoriteit](#).

Gedragcode voor functionarissen (bestuurders, werknemers niet zijnde sporters)

Als bestuurder ben je altijd druk in de weer. Tot nu toe is het je altijd nog gelukt om alles voor elkaar te krijgen. Het verdiende niet altijd de schoonheidsprijs, maar goed. Toch is het verstandig om eens na te denken over hoe je de zaken aanpakt. Stel dat jullie het clubhuis gaan verbouwen, hoeveel offertes vraag je dan aan? Wie controleert de penningmeester eigenlijk? Hoe zorg je dat iedereen met plezier naar de club komt? Ben je ook bekend met de Code Goed Sportbestuur? Ben je bekend met jouw bestuurlijke verantwoordelijkheid?

Bekijk de animatie hieronder eens. Zo weet je hoe een integere bestuurder te werk gaat. Twijfel je? Neem dan contact met ons op om te sparren over wat je kunt doen.

[De gedragscodes voor functionarissen](#) zijn [hier](#) te downloaden

Een bestuurder, werknemer, of andere functionaris:

Zorgt voor een veilige omgeving. Schep een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook wordt ervaren.

Is dienstbaar. Handel altijd in het belang van de vereniging of andere rechtspersoon en richt je op het belang van de leden en/of aangeslotenen.

Is open. Handel zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht te geven in je handelen en beweegredenen.

Is betrouwbaar. Hou je aan de regels en afspraken, zoals de statuten reglementen en besluiten van de (inter)nationale bond. Gebruik informatie alleen voor het doel van de organisatie. Verklaar dat je vertrouwelijke informatie niet voor eigen gewin of ten gunste van anderen gebruikt.

Is zorgvuldig. Handel met respect en stel gelijke behandeling voorop. Weeg belangen op correcte wijze. Wees zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring en functies. Ga zorgvuldig en correct om met vertrouwelijke informatie. Onderbouw bestuursbesluiten goed, zodat er begrip is voor de gekozen richting.

Voorkom (de schijn van) belangenverstrengeling. Vervul geen nevenfunctie en ga geen financieel belang aan die in strijd is of kan zijn met je functie. Bespreek een eventueel voornemen tot het aangaan van een nevenfunctie of van een financieel belang in een organisatie met verantwoordelijken. Doe opgave van financiële belangen in andere organisaties en van nevenfuncties. Geef aan of de nevenfuncties bezoldigd of onbezoldigd zijn. Voorkom bij samenwerkingsvormen en -relaties de schijn van bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen. Neem geen geschenken of giften aan die bestemd zijn om een persoonlijk voordeel te geven. Geef geen geschenken uit hoofde van de functie en biedt

geen diensten aan van een waarde van meer dan 100 euro en doe ook geen beloften om iets te doen of na te laten. Meld geschenken en giften van meer dan 50 euro, die uit hoofde van de functie zijn ontvangen of gegeven.

Is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Gedraag je hoffelijk en respectvol, onthoud je van grievende en/of beledigende opmerkingen.

Zet zich intensief in om ervoor te zorgen dat alle sporters en begeleiders zich houden aan de reglementen aangaande doping, seksuele intimidatie en matchfixing en het bestuursreglement alcohol in sportkantines. Sporters en begeleiders moeten gebonden zijn om bijvoorbeeld het tuchtrecht van toepassing te laten zijn. Als bestuurder ben je verantwoordelijk voor het - samen met de leden, trainers en ouders - opstellen van gedragsregels voor je eigen vereniging.

Neemt (meldingen en signalen van) onbehoorlijk gedrag en grensoverschrijdend gedrag serieus. Span je zich in om het onderwerp integriteit bespreekbaar te maken en te houden. Zorg voor een bepaalde mate van alertheid in de organisatie voor onbehoorlijk en/ of grensoverschrijdend gedrag. Stimuleer het melden van ongewenst gedrag. Treed adequaat op tegen het schenden van regels en normen door sporters, werknemers, supporters en anderen.

Spant zich in om te werken met integere werknemers, functionarissen, ondernemers, zaakwaarnemers, leveranciers, sponsors, etc. Zorg ervoor dat je sportorganisatie intern en extern handelt met personen en organisaties die van onbesproken gedrag zijn. Ga na of een functionaris van onbesproken gedrag is, vraag een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan en doe onderzoek in relatie tot de beoogde functie. Doe ook onderzoek naar handelspartners, e.a.

Is zich bewust van de risico's van matchfixing en handelt hiernaar. Wed niet op een sport waarbij je betrokken bent. Verstrek geen informatie, die nog niet openbaar is gemaakt, over een wedstrijd of een aspect van een wedstrijd waar jij bij betrokken bent aan bookmakers of aan anderen.

Ziet toe op de naleving van regels en normen. Zorg dat iedereen de reglementen, de huisregels en gedragscode naleeft.

Gedragcode voor trainers/coaches en begeleiders

Als trainer wil je natuurlijk dat iedereen met plezier naar de training komt. Hoe zorg je dat het leuk is en blijft? Hoe iedereen gemotiveerd blijft en beter wordt? Hoe ver kan je daarin eigenlijk gaan? Soms raak je je sporters misschien aan om ze te helpen. Goed bedoeld, maar wat vindt de sporter daar eigenlijk van? Of de ouders langs de kant?

Ben jij je er als trainer van bewust dat je een belangrijke factor bent in de cultuur binnen de vereniging? Weet je wat je moet doen als het misgaat? Veel vragen die belangrijk zijn om met het bestuur van je vereniging te bespreken en om afspraken over te maken. Je hebt de verantwoordelijkheid om voor je sporters en je team een zo veilig mogelijke omgeving te creëren, waar iedereen zichzelf mag zijn, op zijn of haar eigen niveau.

[De gedragscodes voor trainer/ coaches en begeleiders](#) zijn [hier](#) te downloaden

Een trainer, coach of begeleider:

Zorgt voor een veilige omgeving. Schep een omgeving en sfeer waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Hou je aan de veiligheidsnormen en -eisen.

Kent en handelt naar de regels en richtlijnen. Zorg dat je op de hoogte bent van de regels en richtlijnen en pas ze ook toe. Stel ook je sporters in staat om er meer over te weten te komen. Neem ze bijvoorbeeld mee naar voorlichtingsbijeenkomsten over doping, matchfixing of seksuele intimidatie. Meng je niet oneigenlijk in dopingcontroleprocedures of –onderzoeken.

Is zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring en functies. Vermeld alle relevante feiten bij je aanstelling als trainer, coach of begeleider. Je kunt bovendien een verklaring omtrent gedrag VOG overleggen.

Is zich bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid, en misbruikt zijn positie niet. Gebruik je positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen. Onthou je van elke vorm van (machts)misbruik, emotioneel misbruik, fysiek grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksueel getinte opmerkingen, aanrakingen en/of seksueel misbruik. Geen enkele seksuele handeling, contact en/of relatie met minderjarigen is geoorloofd. Je hebt een meldplicht over seksuele intimidatie en misbruik.

Respecteert het privéleven van de sporter. Dring niet verder binnen in het privéleven van sporters dan noodzakelijk. Ga met respect om met de sporter en met de ruimtes waarin de sporters zich bevinden, zoals kleedkamers, douches of hotelkamers.

Tast niemand in zijn waarde aan. Onthou je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedrag. Maak geen

onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken. Sluit niemand buiten en wees tolerant.

Is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Gedraag je hoffelijk en respectvol, onthou je van grievende en/ of beledigende opmerkingen.

Neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten dat in strijd is met de integriteit van de sport. Krijg je iets aangeboden om iets te doen of na te laten, meld dit dan aan het bestuur.

Ziet toe op naleving van regels en normen. Zorg dat iedereen de reglementen, huisregels en gedragscode naleeft.

Is open en alert op waarschuwingssignalen. Wees waakzaam en alert op signalen en aarzel niet om die door te geven aan het bestuur of de vertrouwens(contact)persoon en/ of contact op te nemen met het Centrum Veilige Sport Nederland.

Is voorzichtig. Stel nooit informatie beschikbaar die nog niet openbaar is gemaakt en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Wed niet op de sport waar jij bij betrokken bent.

Drinkt tijdens het coachen geen alcohol en spreekt met jeugdteams af dat er geen alcohol wordt gedronken.

Gedragcode voor scheidsrechters en officials

Als scheidsrechter/official/jurylid zorg je dat de wedstrijd goed verloopt. Je geniet van je 'vak'. Natuurlijk, er zijn weleens incidentjes. Luidruchtige supporters langs de lijn, een rotschop op het veld, sporters die verhaal halen. Hoe ga je daar eigenlijk mee om? Jij bent tenslotte verantwoordelijk voor wat er tijdens de wedstrijd gebeurt. Het is juist die verantwoordelijkheid die je kwetsbaar maakt. Je bent een interessant doelwit voor iemand die de wedstrijd wil manipuleren. Hoe onschuldig het ook lijkt. Bekijk de animatie hieronder eens. Dan weet hoe je omgaat met lastige situaties.

De gedragscodes voor scheidsrechters en officials zijn [hier](#) te downloaden

Een scheidsrechter of official:

Is **neutraal** bij het leiden of jureren van wedstrijden en voorkomt de (schijn van) belangenverstrengeling.

Gaat **respectvol** om met alle betrokkenen.

Zorgt voor een veilige omgeving in en rond de wedstrijd in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Schept een omgeving en sfeer waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houdt zich aan de veiligheidsnormen en -eisen.

Organiseert een goede samenwerking met de andere arbitragefunctionarissen, die in de wedstrijd actief zijn (assistent-scheidsrechters, lijnrechters, jurytafel, etc.).

Is **dienstbaar**, zowel bij het faciliteren van een sportief verloop van de wedstrijd als bij het uitvoeren van het beleid rond sportief gedrag.

Ziet toe op naleving van regels en normen in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Ziet toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

Is **open**. Handelt zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht bestaat in het handelen en de beweegredenen.

Is **een voorbeeld** voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht, ook bij het gebruik van social media.

Neemt geen gunsten, geschenken, diensten of goederen aan van tegenspelers, trainers/coaches, bestuurders, of derden aan, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Als jou iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, meld dit dan aan het bestuur.

Biedt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan aan tegenspelers, trainers/coaches, bestuurders, of derden om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport.

Is collegiaal ten opzichte andere scheidsrechters en officials, ook als hij/zij toeschouwer is bij een collega-scheidsrechter.

Is zich bewust van de risico's van matchfixing, handelt voorzichtig en meldt eventuele signalen bij de sportbond.

Gedragcodes voor sporters

Sporten doe je omdat je het leuk vindt. Zorg daarom dat het ook leuk *blijft*. Niet alleen voor jezelf, maar ook voor de anderen in je team/trainingsgroep en voor jullie tegenstander. We gaan respectvol met elkaar om, iedereen doet mee en mag zichzelf zijn.

Ongewenst gedrag door medesporters staat hoog in de ranglijst van grensoverschrijdend gedrag. Dat moet beter. Het zit hem in kleine dingen. Help je tegenstander dus overeind en wees sportief in je reactie. Grote mond en klagen bij de scheidsrechter? Doe maar niet, je schiet er niks mee op!

[De gedragcodes voor sporters](#) zijn [hier](#) te downloaden

De sporter:

Is open. Als je wordt gevraagd om iets te doen dat tegen je eigen gevoel, normen en waarden ingaat: meld dit, bijvoorbeeld bij het bestuur. Voor vragen en meldingen kun je ook terecht bij het Centrum Veilige Sport Nederland. Ook wanneer je wordt gevraagd om vals te spelen, meld dit.

Respecteert anderen. Je hebt respect voor iedereen. Voor de tegenstander(s), je teamgenoten, de scheidsrechter, je trainers, de toeschouwers en ieder ander. Let op je taalgebruik en hoe je je aan anderen presenteert. Geef iedereen het gevoel dat hij of zij zich vrij kan bewegen.

Respecteert afspraken. Kom op tijd, meld je (tijdig) af, luister naar instructies en houd je aan de regels.

Gaat netjes om met de omgeving. Maak niets stuk, respecteer ieders eigendommen. Laat de kleedkamer netjes achter. Ruim de materialen op. Gooi afval in de afvalbakken.

Blijf van anderen af. Raak (buiten de normale sportbeoefening) niemand tegen zijn of haar wil aan.

Houdt zich aan de regels. Lees de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en alle andere afspraken, en houd je daar ook aan.

Tast niemand aan in zijn of haar waarde. Onthoud je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedrag. Sluit niemand buiten en wees tolerant.

Discrimineert niet. Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken.

Is eerlijk en sportief. Speel niet vals, gebruik geen verbaal of fysiek geweld, gebruik geen doping. Doe niet mee aan het fixen van een wedstrijd, competitie of record. Fix ook geen sportmoment, zoals de eerste uitgooi. Wed niet op eigen wedstrijden.

Vecht op de mat of in de ring, maar niet daarbuiten. Gebruik wat je bij een vechtsport hebt geleerd alleen ter verdediging.

Meldt overtredingen van deze gedragscode. Meld overtredingen van deze code bij het bestuur en/of de vertrouwenscontactpersoon van de sportvereniging of je sportbond. Voor vragen en meldingen kun je ook terecht bij het Centrum Veilige Sport Nederland. NB: Heeft iemand iets vertrouwelijk met je gedeeld, bel dan bijvoorbeeld met het Centrum Veilige Sport Nederland. We bespreken dan wat je kunt doen.

Gedragcode voor topsporters

Je hebt maar één doel voor ogen: winnen! Daar doe je alles voor, dag in dag uit. Eat-sleep-train-repeat is jouw motto. Het bestaan van een topsporter is zwaar; het is een vak. Soms liggen er verleidingen op de loer. Matchfixing, betting en doping: zaken waarmee je liever niet in aanraking komt. Daarom moet je als topsporter bijvoorbeeld weten dat wedden op eigen wedstrijden verboden is, of e-learnings doen over doping of bijhouden waar je wanneer bent voor een controle.

Hoe goed je ook bent voorbereid en voorgelicht, ook jou kan iets overkomen dat niet prettig is. Denk bijvoorbeeld aan machtsmisbruik of intimidatie door een trainer, of discriminatie door omstanders. Je kunt dan altijd contact opnemen met ons voor overleg. Voor het deel waar je zelf ook invloed op hebt, kun je de onderstaande animatie bekijken. Dan blijf je misschien makkelijker uit de problemen.

[De gedragscodes voor topsporters](#) zijn [hier](#) te downloaden

De topsporter:

Is eerlijk en sportief. Speel niet vals, gebruik geen verbaal of fysiek geweld, gebruik geen doping. Doe altijd je best om te winnen. Doe niet mee aan het fixen van een wedstrijd, competitie of record. Fix ook geen sportaspect, zoals de eerste uitgooi.

Past op met weddenschappen. Wed nooit op tegenstander(s), wed nooit op je eigen sport.

Is voorzichtig. Stel nooit informatie beschikbaar, ook niet aan familie en vrienden, die nog niet openbaar is gemaakt en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen.

Kent en houdt zich aan regels, waaronder regels op het gebied van matchfixing, doping en seksuele intimidatie.

Bezoekt voorlichtingsbijeenkomsten over doping en matchfixing. NOC*NSF en de Dopingautoriteit hebben de Doorlopende Leerlijn Dopingvrije Sport ontwikkeld die bestaat uit drie voorlichtingspakketten: Goud, Zilver en Brons. Als sporter bezoek je de bijeenkomsten, die onderdeel uitmaken van deze pakketten. Ook bezoek je de voorlichtingsbijeenkomsten over matchfixing van NOC*NSF of de sportbonden en/of volg je de e-learning hierover.

Levert de 'whereabouts altijd tijdig in en correct aan. Sommige sporters hebben een whereabouts-verplichting. Je moet dan je verblijfsgegevens doorgeven aan de Dopingautoriteit of de Internationale Federatie. Het is jouw verplichting als sporter om hier correct en secuur mee om te gaan.

Is open. Als jou wordt gevraagd om iets te doen dat tegen je eigen gevoel, normen en waarden ingaat, meld dit dan, bijvoorbeeld bij het bestuur van jouw sportvereniging of bij de sportbond. Meld ook (signalen van) een

dopingovertreding. Voor vragen en meldingen kun je ook terecht bij het Centrum Veilige Sport Nederland of andere daarvoor beschikbare kanalen. Meld het ook als je wordt benaderd om vals te spelen of als je andere ernstige overtredingen van deze code signaleert.

Is een voorbeeld en toont respect. Heb respect voor je tegenstander(s), je teamgenoten, de scheidsrechter of jury, je trainers, de toeschouwers en ieder ander. Let op je taalgebruik en hoe je je aan anderen presenteert. Wees je bewust van je voorbeeldfunctie.

Discrimineert niet. Onthou je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedrag. Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken.

Neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan van tegenspelers, trainers/coaches, bestuurders, of derden om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Word je iets aangeboden om vervolgens iets te doen of na te laten, meld dit dan aan het bestuur. Wees open en transparant.

Biedt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan aan tegenspelers, trainers/coaches, bestuurders, of derden om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport.

Gedragscodes voor bestuurders, trainers en scheidsrechters

Gedragscodes voor bestuurders

Als bestuurder ben je betrouwbaar, zorgvuldig en handel je altijd in het belang van je club. Wat nou als jullie het clubhuis gaan verbouwen: hoeveel offertes vraag je dan aan? Wie controleert de penningmeester? Hoe zorg je dat iedereen met plezier naar de club komt?

Gedragscodes voor trainers en coaches

Als trainer ben je een voorbeeld voor anderen. Je misbruikt je positie niet en je respecteert het privéleven van sporters. Maar hoe zorg je dat het sporten leuk blijft? Hoe zorg je dat iedereen gemotiveerd blijft en beter wordt? En hoe ver kan je daarin eigenlijk gaan?

Gedragscode voor scheidsrechters en officials

Als scheidsrechter of official voorkom je elke schijn van belangenverstrengeling. Je neemt geen gunsten en geschenken aan en je bent je bewust van de risico's van matchfixing.